

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 23P/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215217852
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. G.Tomčovčíková Šandalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2015:7215217852.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Gabrielou Tomčovčíkovou Šandalovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého G. S., T.. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, toho času umiestneného v Reedukačnom centre Veľké Leváre, dieťa rodičov N. S., T.. X.X.XXXX, a U.Z. S., T.. XX.X.XXXX, oboch trvale bývajúcich D. Y. T. O. R. Č.. XX, toho času bývajúcich D. Y.V. T. O. Y. Č.. XX, v konaní o zrušení ochrannej výchovy takto

rozhodol:

Návrh zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka maloletého doručila tunajšiemu súdu dňa 16.6.2015 návrh, ktorým žiadala súd o zrušenie ochrannej výchovy a o zverenie maloletého do výchovy rodičov, ktorý návrh odôvodňovala tým, že rozsudkom Okresného súdu Košice II pod č.k. 45P 129/2012 bola maloletému G. nariadená ochranná výchova, ktorá sa toho času vykonáva v Reedukačnom centre Veľké Leváre, ako dôvod návrhu uviedla skutočnosť, že rodičia maloletého, vzhľadom na pravidelné návštevy maloletého v domácnosti počas školských prázdnin, považujú správanie maloletého za zlepšené, maloletý má doma poslúchať, a chcú sa o neho osobne starať.

Kolíznym opatrovníkom po prešetrení pomerov vo svojej písomnej správe doručenej súdu dňa 22.7.2015 navrhoval návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím matky, otca, kolízneho opatrovníka, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Ochranná výchova maloletého bola nariadená rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 45P 129/2012 zo dňa 2.7.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7CoP 282/2013 zo dňa 30.9.2013, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 24.11.2013, za účelom ktorej bol umiestnený v Reedukačnom centre Bačkov a rodičia boli zaviazaní prispievať na jeho výživu každý vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

Z odôvodnení uvedených rozsudkov vyplýva, že ochranná výchova u maloletého bola nariadená z dôvodu, že ako 12 ročný spáchal čin ináč trestný, trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené pre nedostatok veku, z dôvodu čoho nebol trestne zodpovedným, prostredie, v ktorom žil, neposkytovalo záruku jeho riadnej výchovy, matka jeho výchovu nezvládala, preto súd nariadil maloletému ochrannú výchovu na zabezpečenie jeho riadneho psychického, fyzického a sociálneho vývoja a dospel k záveru,

že ochrannú výchovu je potrebné nariadiť napriek nesúhlasu matky, ktorá dôvodila, že syn zlepšil svoje správanie, že ona bola schopná zabezpečiť jeho výchovu riadne, pričom súd poukázal na skutočnosť, že aj keď u maloletého G. došlo do určitej miery k zlepšeniu jeho správania, naďalej bolo potrebné ešte dôslednejšie pôsobiť na jeho ďalší vývoj, aby sa situácia neopakovala a aby sa opakovane nedopustil konania pre ktoré bola ochranná výchova navrhnutá, súd poukázal i na zistenia, že rodičia zanedbávali svoje rodičovské povinnosti aj vo vzťahu k ďalším svojim deťom, teda nezvládali dostatočným spôsobom starostlivosť o svoje deti a neboli spôsobilí priaznivo ovplyvniť ďalší vývoj maloletého G. tak, aby sa ďalej trestnej činnosti nedopustil, čo vyplynulo aj zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4T 79/2012; matka a otec dieťaťa boli nezamestnaní, poberali dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke, mali ďalšie vyživovacie povinnosti, preto im súd stanovil minimálne zákonom určené výživné.

Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 23P 83/2014 zo dňa 11.6.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.7.2014, bolo rozhodnuté o premiestnení maloletého za účelom nariadenej ochrannej výchovy do Reedukačného centra Veľké Leváre.

Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 27P/104/2014 zo dňa 9.7.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.8.2014, súd zamietol návrh matky na zrušenie ochrannej výchovy z dôvodu, že podaný návrh rodičov považoval za bezdôvodný, skutočnosti a dôvody, ktoré viedli k uloženiu ochrannej výchovy maloletému naďalej pretrvávali, prevýchovný proces maloletého nebol ukončený a bol naďalej potrebný v záujme ďalšieho pozitívneho vývoja maloletého.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 3.7.2015 vyplýva, že otec maloletého je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25.8.2014 a žiadne sociálne dávky nepoberá.

Kolízny opatrovník vo svojej písomnej správe doručenej súdu dňa 22.7.2015 konštatoval, že ochranná výchova maloletému bola nariadená z dôvodu páchania trestnej činnosti, problémového a agresívneho správania a užívania omamných látok, v školskom roku 2013/2014 bol žiakom 5. ročníka ŠZŠ, kde absolvoval 8. rok povinnej školskej dochádzky a od 1.2.2014 bol pre dobré vyučovacie výsledky preradený do 6. ročníka ŠZŠ, škola sa nachádzala v priamom zariadení reedukačného centra, dochádzka do školy bola preto pravidelná; na základe dohody uzavretej v súlade so zákonom č. 245/2008 dňa 20.3.2014 bol premiestnený do Reedukačného centra Veľké Leváre, kde v školskom roku 2014/2015 bol zaradený do triedy praktického vyučovania, kde sa vzdelával v 1. ročníku OU v odbore stavebná výroba podľa individuálneho plánu; adaptačná fáza bola pre maloletého náročná, bol smutný, často plakal, chýbala mu rodina, čo vyvrcholilo útekom dňa 28.3.2014, následne bol zadržaný a privezený späť do zariadenia; medzi kamarátmi nebol obľúbený pre jeho neprimeranú snahu zapáčiť sa dospelým; kolízny opatrovník ďalej v správe uviedol, že u maloletého šlo o osobnosť jednoducho štrukturovanú s intelektom ľahkej duševnej zaostalosti, emočne i sociálne nezrelú, nevyrovnanú, labilnú, sugestibilnú, s frustračno-deprivačným ovplyvnením, v procese vývinu podmienenú kvalitou primárneho sociálneho prostredia, v ktorom sa identifikoval s nevhodnou subkultúrou, vývin maloletého bol mierne oneskorený vo viacerých zložkách, v osobnostnej dynamike inklinoval k extroverzii, jeho zdravotný stav bol dobrý, vzhľadom na jeho ľahkú ovplyvniteľnosť bolo otáznou, či by rodičia dokázali zabezpečiť jeho riadnu výchovu v domácom prostredí tak, aby opäť nepáchal trestnú činnosť, preto ani Reedukačné centrum nesúhlasilo so zrušením ochrannej výchovy, reedukačný proces naďalej pokračoval v uzavretom režime s dohľadom a kontrolou; vzhľadom na uvedené kolízny opatrovník zrušenie ochrannej výchovy hodnotil ako nie v záujme maloletého, preto doporučoval, aby súd návrh na zrušenie ochrannej výchovy nad maloletým G. zamietol.

Rodičia vo svojich výpovediach na pojednávaní trvali na podanom návrhu, žiadali o zrušenie ochrannej výchovy maloletého, čo zdôvodňovali tým, že maloletý počas pobytu doma je poslušný, rešpektuje ich, že reedukačným centrom boli upovedomení, že jeho správanie v zariadení je dobré, a zabezpečili, že maloletý by mohol nastúpiť do školy v Košiciach, o čom predložili potvrdenie.

Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že trvá na písomnom stanovisku vo veci, poukázala na to, že aj keď maloletý pozitívne reaguje na reedukačný proces, tento zatiaľ nebol ukončený, ide o dieťa, ktoré potrebuje neustály dozor a dohľad, výchovné usmerňovania, preto na stanovisku trvala, ďalej uviedla, že rodina sa o maloletého zaujíma, sú v telefonickom kontakte, maloletý bol doma na letných prázdninách, aj vianočných a veľkonočných a vracal sa vždy načas, rodičia si neplnia súdom uloženú vyživovaciu povinnosť, maloletý spolupracuje, jeho správanie je toho času bez problémov, v zariadení

môže získať vzdelanie, čo v domácom prostredí nie je zjavné, z čoho by rodičia finančne zabezpečili potreby maloletého, keďže si dlhodobo neplnia ani vyživovaciu povinnosť.

Podľa § 105 Trestného zákona, ak spáchala osoba, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako štrnásť rokov, niektorý čin, za ktorý tento zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie, súd jej uloží v občianskoprávnom konaní ochrannú výchovu aj na návrh prokurátora; súd tak môže urobiť aj vtedy, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako štrnásť rokov, ktorá spáchala čin, ktorý by inak bol trestným činom alebo osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201.

Podľa § 2 ods. 3 Trestného zákona, ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

Podľa ust. § 81 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživnú povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 55 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Vzhľadom na vyššie uvedený zistený skutkový stav, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, súd dospel k jednoznačnému záveru, že rodičmi podaný návrh je bezdôvodný, skutočnosti a dôvody, ktoré viedli k uloženiu ochrannej výchovy maloletému G. S. naďalej pretrvávajú, ako to vyplýva aj zo šetrení kolízneho opatrovníka, aj zo správy reedukačného centra, v ktorom je maloletý umiestnený za účelom uloženej ochrannej výchovy, jeho prevýchovný proces zatiaľ nebol riadne ukončený a jeho ponechanie v tejto ochrannej výchove je naďalej dôvodné v záujme zdravého fyzického aj psychického vývinu maloletého. Maloletý je osobnosťou, ktorá je ľahko ovplyvniteľnou, a bez vykonávania kontroly a dohľadu nad maloletým by mohlo dôjsť opätovne k zhoršeniu jeho správania a v konečnom dôsledku aj k páchaniu trestnej činnosti, pre ktorú bol v reedukačnom centre umiestnený. Súd má za to, že rodičia

nedokážu zabezpečiť riadnu starostlivosť maloletému a jeho výchovu v domácom prostredí by nezvládli. Na základe uvedených skutočností súd návrh v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že po:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.1,2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove mal. detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 O.s.p.).